

JOAN F. MIRA

“Allò que no podem fer, si no volem provocar la ira dels déus, és pensar que tenim dret a l’acumulació incessant, a produir més de tot, a consumir més i més de tot allò que podem espoliar de la natura. Dret, per exemple, a estendre sense límits l’ús i consum i balafiament d’aigua en un país que la natura ha fet sec.”

Un país sec

La supèrbia dels humans és infinita, vol modificar la terra, fer que ploqui on no plou, alterar l’aire, convertir la foscor nocturna en llum diürna, volar més ràpid que el so, visitar els planetes, excavar mines al fons dels oceans. I moltes d’aquestes coses, moderadament, són útils i saludables, poden augmentar el benestar de les poblacions, incrementar el coneixement, o simplement distraure el personal en aquesta vall de llàgrimes. Però l’excés serà sempre, com sabien molt bé els autors de les tragèdies gregues, causa de totes les desgràcies. No és fàcil que els humans s’aconformen amb els béns que posseeixen, que seran sempre escassos comparats amb els que voldrien posseir, ni sempre és bo: un excés negatiu, una conformitat massa modesta, hauria fet impossible l’agricultura neolítica, tots els rams de la indústria, i la producció d’aspirines i d’electricitat. Allò que no podem fer, si no volem provocar la ira dels déus, és pensar que tenim dret a l’acumulació incessant, a produir més de tot, a consumir més i més de tot allò que podem espoliar de la natura. Dret, per exemple, a estendre sense límits l’ús i consum i balafiament d’aigua en un país que la natura ha fet sec.

Un país sec no pot assumir com a senyal i contingut del progrés el nombre de camps de golf, esport que es va inventar en terres on l’herbeta verda creix del seu natural i amb la pluja constant. Un país sec no pot imaginar-se a si mateix cobert d’urbanitzacions fetes de casetes amb gespa i piscina. Ni pot pensar que el seu futur i el seu progrés passa per allargar i eixamplar i elevar quilòmetres i més quilòmetres de costa ocupada per hotels i blocs d’apartaments on cada estiu, i no només a l’estiu, habitaran milions de visitants o residents que hauran d’obrir l’aixeta, usar la cisterna del wàter, dutxar-se i, si és possible, beure algun got d’aigua potable. Un país sec no ha de pensar que no en té prou amb 200.000 hectàrees abundantment regades, posem per cas, i que en vol 400.000, encara que les haja de construir absurdament i admirablement pujant per les falques de muntanyes de roca, a colps de dinamita i de muralles. Un país al qual la providència o el destí, que tot ho governen, ha beneït amb bona gent, bon clima sense freds ni extrems, brisa de la mar, costes, planes i muntanyes, i amb bona posició per a la indústria, el comerç, el turisme, i altres variants de l’oci i del negoci, no ha de pretendre abusar en excés de tants beneficis i avantatges fins el punt de provocar la pròpia ruïna i perdició, si no en el futur immediat —que és l’únic futur que interessa als polítics en exercici, als resultats de les empreses i al necessari enterrament dels diners negres—, segur que en el futur més distant, que és el dels nostres fills i néts. Per a un país sec, per tant, és arriscat voler créixer massa comptant amb humitats o amb aigües que no té.

De manera que els nostres governants, polítics d’oposició, sindicalistes, empresaris amb seny, agricultors i ramaders, hostalers, patriotes diversos i altres intèrprets i representants de la cosa pública, haurien d’asserenar-se una mica i pensar si no ens convé frenar segons quins creixements, reposar del progrés del ciment, deixar de construir més blocs d’apartaments, més xalets amb piscina i més hotels, reparar o refer les conduccions, séquies i canonades que perden tanta part de l’aigua que transporten, estalviar, conservar, depurar i tornar a usar el líquid que ens ha estat donat, i el que ja ens arriba d’altres rius i d’altres pluges que no són les nostres, i després, fet tot això i refets els càlculs, considerar si necessitem realment tanta aigua més, i per a què. Sobretot per a què. Hem viscut molt de temps raonablement bé sense els transvasaments gegantins que propugnava el govern del PSOE i ara propugna el govern del PP, i amb una mica d’estalvi, modèstia i moderació, encara podem viure millor. Però dubte que aquesta simple idea tinga cap pes o aplicació en política.